

Biznesa katedra

Profesionālās bakalaura studiju programmas

„Eiropas biznesa studijas”

STUDIJU PROGRAMMAS

RAKSTUROJUMS

par 2016./2017. studiju gadu

Programmas direktors

I.Brence

Katedras vadītājs

L.Rutka

Rīgā

2017

1

Satura rādītājs

1.	Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi.....	3
2.	Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti.....	4
3.	Prasības uzsākot studiju programmu	6
4.	Studiju programmas plāns.....	7
5.	Studiju programmas praktiskā īstenošana un vērtēšanas sistēma	10
6.	Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas	15
7.	Studiju programmas atbilstība normatīviem aktiem augstākajā izglītībā	15
8.	Studiju programmas izmaksas	18
9.	Studiju programmas salīdzinājums ar līdzīgām studiju programmām Latvijā un Eiropas Savienībā.....	19
	Tiesības un business	20
10.	Informācija par studējošajiem.....	22
11.	Studējošo aptaujas un to analīze	23
12.	Absolventu aptaujas un to analīze.....	23
13.	Studentu līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā	24

1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Studiju programma “**Eiropas biznesa studijas**” ir orientēta uz speciālistu sagatavošanu biznesa vadības jomā. Studiju laikā studenti iegūst zināšanas un iemaņas, kas nepieciešamas vadītājiem, kā arī personīgā biznesa organizācijai un vadībai; zināšanu potenciāls ļauj strādāt par vadītājiem kā Latvijas, tā arī starptautiskajos uzņēmumos; tāpat programmas ietvaros tiek nodrošinātas iemaņas, lai strādātu par finanšu, mārketinga vai personāla vadības speciālistiem. RISEBA profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas „Eiropas biznesa studijas” mērķis ir formulēts sekojoši:

Nodrošināt studējošajiem teorētisko zināšanu un pētniecības iemaņu apguvi un praktisku pielietojumu, lai izglītotu kvalificētus speciālistus zinātniski pamatotai darbībai valsts un privātajās uzņēmējdarbības struktūrās Latvijā un Eiropā, kā arī dotu viņiem iespēju turpināt studijas maģistrantūrā.

Studiju programmas uzdevumi:

- Veidot studējošajos izpratni par uzņēmējdarbību Eiropā, tās zinātnisku un praktisku vadību, kā arī attīstīt ekonomisko procesu analīzes iemaņas;
- Veidot studentos prasmes un iemaņas vadībinības izmantot praktiski, identificējot, analizējot un risinot uzņēmējdarbības problēmas;
- Nodrošināt studentiem iespēju apgūt vismaz trīs Eiropas Savienības valodas;
- Sniegt studentiem zināšanas par komercdarbību reglamentējošiem tiesību aktiem;
- Veidot studentos prasmes pārzināt komercdarbības vidi Latvijā un Eiropā;
- Attīstīt studentos prasmes mūsdienu informāciju tehnoloģiju lietošanā;
- Sniegt studentiem zināšanas ekonomikas datu apkopošanā un interpretācijā;
- Veidot studentos prasmes iekļauties un strādāt uzņēmuma kultūrvidē;
- Sniegt studentiem izpratni par dažādām Eiropas kultūrām un starp kultūru komunikāciju;
- Attīstīt studentos prasmes pielietot teorētiskās zināšanas praktisku, ar biznesu saistītu problēmu risināšanā;
- Veidot studentos prasmes veikt patstāvīgus pētījumus izvēlētajā studiju apakšnozarē un rezultātus apkopot bakalaura darbā.

Specializācija Eiropas biznesā piedāvā studentiem gūt objektīvu informāciju un padziļinātu izpratni par Eiropas Savienības institūcijām, politiku, aktivitātēm, kā arī par Latvijas

integrāciju Eiropas Savienībā. Minēto veicina studiju programmā paredzētā iespēja apgūt vairākas svešvalodas: franču un spāņu valodu, kā arī nostiprināt zinātņu nozarei atbilstošo terminoloģiju angļu un franču valodā. Studenti vienlaikus svešvalodu apguvei iepazīst arī minēto valstu vēsturi, kultūru un mūsdienu sociāli ekonomisko un politisko situāciju. Svešvalodu zināšanas paplašina absolventu darba iespējas gan Latvijā, gan vienotajā Eiropā. Augstākminētais tiek nodrošināts piedāvājot specifiskus kursus, tādus kā „Eiropas Savienība; „Starptautiskās un ES tiesības, „Eiropas politiskā un ekonomiskā attīstība, kā arī iekļaujot Eiropas tematiku pārējosursos.

Studiju programma 2013./14 studiju gadā ir saņēmusi EFMD (*European Foundation for Management Development*) starptautiski atzītu EPAS akreditāciju, atkārtota akreditācijas nodrošināta 2016./2017. akadēmiskajā studiju gadā.

2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Programma paredzēta personām ar vidējo izglītību, tās mērķauditorija ir vidusskolu absolventi no Latvijas un jebkuras ES valsts, Austrumeiropas valstīm, īpašu uzmanību pievēršot Ukrainai, Krievijai, Kazahstānai un Gruzijai. RISEBA tiecas būt starptautiska augstskola, kura izmanto tās priekšrocības, ko dod atrašanās krustcelēs starp austrumiem un rietumiem, kā arī Latvijas un RISEBA daudzvalodu vide. Saistībā ar augstskolas stratēģiju uz internacionalizāciju, programmas „Eiropas biznesa studijas” marketinga aktivitātes ir paplašinātas Āzijas virzienā.

Programmas „Eiropas biznesa studijas” sagaidāmie absolventi ir zinoši un prasmīgi, lai ieņemtu vadošus amatus starptautiskos uzņēmumos un būtu spējīgi komunicēt vismaz 3 Eiropas valstu valodās. Programmas absolventu darba devēji pamatā ir uzņēmumi ar starptautisku darbību gan Latvijā, gan citās ES valstīs, kā arī absolventi paši ir uzņēmēji. Sagaidāmo absolventu profils var tikt raksturots ar sekojošām īpašībām:

- daudzpusīga personība ar akadēmiskām zināšanām un praktiskām iemaņām biznesa vadībā
- starptautiskās biznesa vides izpratne
- atvērtība pret jaunām zināšanām un pieredzi
- izpratne par kultūras dažādību un valodu zināšanas (angļu, latviešu, krievu, franču, spāņu)

- tolerance pret daudzveidību
- sociālā atbildība un izpratne par ētikas normām, atbildība par vidi
- prasme mācīties un pilnveidoties patstāvīgi.

Saskaņā ar RISEBA noteiktajiem nosacījumiem „Ceļš uz starptautisku karjeru” galvenais programmas rezultāts zināšanu, prasmju un attieksmju formā ir: pēc bakalaura programmas „Eiropas biznesa studijas” apguves absolvents ir spējīgs sekmīgi strādāt starptautiskā biznesa vidē. Tas iekļauj sekojošus sagaidāmos rezultātus:

Zināšanas un izpratne:

- zināšanas un izpratne par teorētiskiem un praktiskiem nosacījumiem, modeļiem un sistēmām uzņēmējdarbības vadībā un biznesā, informācijas tehnoloģijās un specializētos uzņēmējdarbības priekšmetos, kas saistīti ar rūpniecību, tirdzniecību, pakalpojumiem un pašnodarbinātību starptautiskajos apstākļos;
- spēj izprast dažādus katras programmas disciplīnas instrumentus vadības problēmu risināšanā un korporatīvo stratēģiju, politiku un programmu izstrādē;
- spēj izprast uzņēmējdarbības, sociālos un politiskos apstākļus, kas ietekmē uzņēmējdarbības vidi;
- spēj izprast pētniecības procesu.

Prasmes un iemaņas, tajā skaitā prasmes komunicēt ar citiem:

- spēj izmantot teorētiskos pamatnosacījumus un prasmes profesionālām, inovatīvām vai pētnieciskām darbībām, lai definētu un aprakstītu informāciju, problēmas un risinājumus uzņēmējdarbības jomā;
- spēj organizēt studijas un personīgo attīstību;
- spēj strādāt individuāli un komandā;
- spēj piemērot atbilstošu pētījumu metodoloģiju problēmu risināšanai mainīgos vai neskaidros apstākļos;
- spēj un vēlas mācīties patstāvīgi;
- spēj pielietot radošu un analītisku domāšanu.

Attieksme un vērtības:

- ir profesionāla un atbildīga attieksme pret sevi, karjeru, organizāciju un sabiedrību kopumā;
- ir atvērts pārmaiņām un jauninājumiem;
- demonstrē personīgo un starppersonu izpratni;

- demonstrēt vērtības ētikā, atbildībā un ilgtspējīgā attīstībā.

Starptautiskā perspektīva:

- demonstrē prasmes kultūras un starpkultūru izpratnē;
- demonstrē valodu zināšanām, kas ir pietiekamas, lai sazinātos starptautiskā vidē (valodu zināšanas - angļu valodas līmenis C1, franču B2 vai augstāks, krievu un latviešu valodā C2, spāņu B1) ;
- Spēj strādāt multikulturālā vidē.

Izpratne par plašākām tendencēm sabiedrībā:

- demonstrē zināšanas par globālajām tendencēm sabiedrības attīstībā un ekonomikā;
- spēj uzņemties atbildību par padotajiem un uzņemties iniciatīvu komandā vai vadīt citu darbu, pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus;
- spēj patstāvīgi iegūt informāciju, izmantot to un kritiski novērtēt;
- spēj ierosināt uzlabojumus, izstrādāt un pārvaldīt jauninājumus;
- spēj strādāt un vadīt dažādu tautību pārstāvjus;
- spēj veikt un prezentēt neatkarīgus pētījumus;
- demonstrē izpratni par profesionālo ētiku, kritiski novērtē profesionālās darbības ietekmi uz vidi un piedalās attiecīgās biznesa nozares attīstībā

3. Prasības uzsākot studiju programmu

Par RISEBA profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Eiropas biznesa studijas” studentiem var kļūt Latvijas Republikas pilsoņi un pastāvīgie iedzīvotāji. Tiem jābūt ar vispārējo vidējo izglītību vai arī ar četrgadīgo vidējo profesionālo izglītību, kā arī tie var būt ar pirmā līmeņa profesionālo izglītību. Studiju programmā iespējams studēt ārzemju studentiem ERASMUS u.c. studentu apmaiņas programmu ietvaros.

Tiesīgi uzsākt mācības programmā „Eiropas biznesa studijas” ir visi vidusskolu absolventi, kuri ir saņēmuši diplomu un nokārtojuši centralizētos eksāmenus. Visiem potenciālajiem studentiem ir labi jāpārvalda angļu valoda.

Programmas „Eiropas biznesa studijas” uzņemšanas noteikumi nosaka, ka kandidātam jāiesniedz: vidusskolas diploms,

sekmju izraksts;

centralizēto eksāmenu sertifikāti latviešu valodā, angļu valodā un matemātikā.

Studentiem, kuri absolvējuši citas valsts vidusskolu, ir jāiesniedz Akadēmiskās Informācijas centra izziņa atbilstošām angļu valodas zināšanām. Lai to nodrošinātu, kandidāts var iesniegt IELTS (ar vērtējumu vismaz 6.0) vai TOEFL (ar vērtējumu vismaz 500) sertifikātu, vai kārtot iestājek sāmenu angļu valodā. Tāpat kandidātam ir jānokārto RISEBA iestājpārbaudījums.

Jautājumu gadījumā kandidāts var tikt uzaicināts uz interviju. Lai veicinātu augstu kandidātu kvalitāti, labākie studenti ar augstāko vidējo atzīmi vidusskolas diplomā var kandidēt uz 100% atlaidi mācību maksai.

Uzsākot studiju procesu pēc imatrikulēšanas, studentiem tiek piedāvātas ievadlekcijas, kurās studenti tiek iepazīstināti ar augstskolu, tās iekšējiem normatīviem, organizatorisko sistēmu, materiāli tehnisko bāzi un studiju procesu. Šajās ievadlekcijās notiek iepazīšanās ar studentiem un viņu interešu loku, tiek veicināta arī savstarpējā sadarbība komandas darbā.

4. Studiju programmas plāns

Programma „Eiropas biznesa studijas” ir veidota kā vienots veselums un tajā iekļautie kursi papildina viens otru. Programmas saturu veido:

- vispārīzglītojošie studiju kursi, t.sk. humanitāro un sociālo zinātņu teorētiskie pamati un sociālās, komunikatīvās zināšanas (A daļa);
- nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi (A daļa);
- nozares profesionālie specializācijas kursi (B daļa);
- brīvās izvēles kursi (C daļa);
- prakses un valsts pārbaudījums (A daļa).

Programmas vispārīzglītojošie studiju kursi, nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi, kā arī nozares profesionālie specializācijas kursi ir obligāti visiem studentiem. Brīvās izvēles daļā nepieciešamo kredītpunktu skaitu students iegūst, izvēloties kursus atbilstoši savām interesēm.

Profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas „Eiropas biznesa studijas” saturs

1. studiju gads					
1. semestris			2. semestris		
Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kreditpunkti	Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kreditpunkti
Mikroekonomika	A	3	Makroekonomika	A	2
Mārketinga	A	3	Vadībzinību pamati	A	3
Personības attīstība un studiju prasmes	A	1	Civilā aizsardzība	A	1
Prezentāciju prasmes	A	1	Skaitliskās metodes: statistika I	A	1
Skaitliskās metodes: matemātika I	A	3	Skaitliskās metodes: matemātika II	A	2
Informācijas tehnoloģijas I	A	1	Informācijas tehnoloģijas II	A	1
Franču valoda	A	3	Franču valoda	A	3
LCCI - angļu valoda biznesam (EFB)	B	2	LCCI - angļu valoda biznesam (EFB)	B	2
LCCI - sarunu valoda (SEFIC)	B	2	LCCI - sarunu valoda (SEFIC)	B	2
Biznesa angļu valoda - Kembridža I	B	1	Biznesa angļu valoda - Kembridža II	B	1
			Prakse uzņēmējdarbībā 1	A	4
Kreditpunkti kopā:		20	Kreditpunkti kopā:		20
2. studiju gads					
1. semestris			2. semestris		
Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kreditpunkti	Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kreditpunkti
Skaitliskās metodes: statistika II	A	2	Mārketinga pētījumi	B	3
Ievads tiesību zinībās	A	2	Personības attīstība: nodarbinātības prasmes	A	1
Biznesa psiholoģija	B	2	Biznesa franču valoda	B	3
Biznesa franču valoda	B	3	Finanšu grāmatvedība II	B	2
Finanšu grāmatvedība I	B	2	LCCI - Biznesa administrēšana: BA 3.līmenis	B	3
Starpkultūru komunikācija	B	2	Angļu valoda biznesa studijās - EFB and SEFIC	A	3

Starptautiskās komercietības	A	2	Kursa darbs mārketinga pētījumos	A	1
Eiropas Savienība	A	2	Prakse ārvalstīs (Francijā)	A	4
Angļu valoda biznesa studijās - EFB and SEFIC	A	3			
Kredītpunkti kopā:		20	Kredītpunkti kopā:		20
3. studiju gads					
1. semestris			2. semestris		
Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kredītpunkti	Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kredītpunkti
Uzņēmējdarbība	A	2	Investīcijas un finanšu tirgi	B	2
Uzņēmuma finanses	A	2	Operāciju vadīšana	B	2
Personības attīstība - diskusiju klubs	A	1	Loģistika	B	2
Stratēģiskā vadīšana	A	2	Integrētās mārketinga komunikācijas	B	2
Vadības ekonomika	A	2	ES valoda - biznesa franču valoda	B	3
ES valoda - biznesa franču valoda	B	3	Eiropas politikā un ekonomiskā attīstība	B	2
Inovācijas un radošums biznesā	B	1	Brīvās izvēles kurss	C	2
Vadības grāmatvedība	B	2	Prakse starptautiskā uzņēmumā	A	5
Starptautiskā ekonomika	B	2			
Starptautiskā tirdzniecība	B	1			
Brīvās izvēles kurss	C	2			
Kredītpunkti kopā:		20	Kredītpunkti kopā:		20
4. studiju gads					
1. semestris			2. semestris		
Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kredītpunkti	Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kredītpunkti
Finanšu vadība un riski	B	4	Pētniecības prakse	A	8
Ētika un sociālā atbildība	A	1	Bakalaura darbs	A	12
Projektu vadīšana	B	2			
Līderība un uzvedība organizācijās	A	2			
Pētījumu metodoloģija un dizains	A	1			
Skaitliskās metodes, izmantojot SPSS	B	1			

Personības attīstība - profesionālā izaugsme	B	1			
Starptautiskā banku darbība un finanšu tirgi	B	1			
Lietišķā spēle "INTOPIA™"	A	5			
Brīvās izvēles kurss	C	2			
Kredītpunkti kopā:		20	Kredītpunkti kopā:		20
<u>Brīvas izvēles priekšmeti</u>					
Biznesa pārrunu prasmes	C	2	Stress un tā vadīšana	C	2
SEFIC	C	4	Krievu valoda	C	2
IT un mārketingu digitālā vidē	C	2	Latviešu valoda	C	2
Situāciju analīze pētniecībā	C	2	Spāņu valoda	C	2
Krievu valoda	C	2			
Latviešu valoda	C	2			
Spāņu valoda	C	2			
<u>Papildus LCCI kvalifikācijas</u>					
SEFIC 3 (eksāmens)					
EFB (angļu valoda biznesam) – 4.līmenis (eksāmens)					

Studiju programmā ir iekļauta prakse un studijas Eiropas Savienības valstīs, kas atbilst vienam no deklarācijas pamatprincipiem – studentu, mācībspēku un zinātnieku reālas mobilitātes nodrošināšanai. Boloņas deklarācijā ir pasvītots, ka studentu kvalitatīvi sagatavot darbam vienotajā Eiropā darba tirgū ir iespējams tikai tad, ja tas daļu savu studiju veic citā valstī, iepazīstoties ar atšķirīgu kultūru, likumdošanas nosacījumiem un tradīcijām.

5. Studiju programmas praktiskā īstenošana un vērtēšanas sistēma

RISEBA bakalaura studiju programmu “Eiropas biznesa studijas” ir iespējams apgūt tikai pilna studiju formā, studējot darba dienās no plkst. 8.20 līdz plkst. 16.50 (atkarībā no lekciju saraksta).

Studiju ilgums ir 4 gadi vai 8 semestri: 16 studiju nedēļas katrā semestrī; 40 – 50 akadēmiskās stundas vienā studiju nedēļā vai 20 – 28 kontaktstundas vienā studiju nedēļā.

Programmas sākums, mācības, iespējama kursa kartība un programmas priekšnoteikumi, kā arī veiksmīga programmas apguve tiek regulēta saskaņā ar RISEBA senāta apstiprinātiem normatīvajiem dokumentiem.

Studiju programmas apguve notiek lekcijās, semināros, praktiskajās nodarbībās, praksēs, patstāvīgā darba nodarbībās un konsultācijās ar darbu zinātniskajiem vadītājiem. Līdztekus tradicionālajām darba formām (lekcijām, semināriem, studentu patstāvīgajam darbam) tiek praktizētas arī interaktīvās studiju metodes: projekti, grupu darbs, radošais seminārs, diskusiju metodes, situāciju analīze. Studiju programma paredz specializētas individuālās studijas izvēlētajā izglītības zinātņu apakšnozarē: piedalīšanos metodoloģiskajos un profesionālajos semināros un dalību zinātniski metodiskajās konferencēs.

Programmu vada programmas direktors, kuru nozīmē rektors un kurš atskaitās Prorektoram studiju darbā. Ikdienas plānošanas darbus veic programmas administrators, kurš atskaitās programmas direktoram. Administrators ikdienā atbild uz studentu jautājumiem. "Programmas padome" ir veidota, lai labāk vadītu un kontrolētu kvalitāti, apspriežot visus ar programmu saistītos jautājumus un izmantojot apstiprināto politiku un procedūras. "Programmas padome" darbojas arī kā vadības un kontroles sistēma, kura apvieno visas programmas darbības, piedāvājot forumu plānošanai, īstenošanai, analīzei, pārskatam, korektīvu un piesardzības mēru ieviešanai attiecīgajā periodā. Ja rodas nepieciešamība, "Programmas padome" darbojas arī kā saikne starp studentiem, personālu, RISEBA un augstāko vadību. Tā tiek ne retāk, kā reizi semestrī un vismaz reizi semestrī uz Programmas padomes sēdi tiek aicināti pārstāvji no studentu vidus.

RISEBA izmantotā vērtēšanas sistēma balstās uz sekojošiem principiem: vērtējuma obligātums - nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par katru studiju kursu; akumulēšana – studējošā iegūtās zināšanas tiek vērtētas, summējot visus studiju laikā iegūtos pozitīvos vērtējumus; prasību atklātība un skaidrība – uzsākot studijas, studējošais tiek informēts par studiju kursa saturu, prasībām un vērtējumu.

RISEBA studiju un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas un tiek konsekventi ievērotas. Ikvienas pārbaudes apjoms atbilst attiecīgā studiju kursa programmas saturam un Profesiju standartā noteiktām prasmju un zināšanu prasībām. Studiju rezultātus RISEBA vērtē pēc diviem rādītājiem: kvalitatīvais vērtējums - atzīme 10 baļļu sistēmā vai ieskaite

(ieskaitīts, neieskaitīts); kvantitatīvais vērtējums – kredītpunktu skaits atbilstoši studiju kursa apjomam un nozīmīgumam.

Studentu zināšanu kvalitāti RISEBA vērtē, pamatojoties uz Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojumu un atbilstoši augstskolā esošiem vērtēšanas kritērijiem. Iegūstamo kredītpunktu summa ir norādīta studiju plānā. Lai novērtētu studentu izpildītā darba apjoma atbilstību plānam, katru semestri un studiju gadu tiek veikts tā kvantitatīvais vērtējums kredītpunktos – 1 kredītpunkts atbilst 40 stundām.

Pamatojoties uz nolikumu „Prasības RISEBA pasniedzējiem”, pārbaudes veidu nosaka pasniedzējs, ņemot vērā prasības kursa apguvei un katra vērtējuma īpatsvaru. Eksāmeni RISEBA tiek organizēti rakstiski vai mutvārdos. Gala vērtējums pēc studiju kursa apguves ietver studenta darba novērtējumu visa studiju kursa apguves laikā, tajā skaitā, līdzdalību un darba kvalitāti nodarbībās, kontroldarbu un patstāvīgo darbu rezultātus, kā arī eksāmena vērtējumu. Kursa apguve ir sekmīga, ja programmā noteiktās prasības ir izpildītas līdz pārbaudījuma perioda beigām, izņemot gadījumus, kad saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums. Kursu darbu, lietišķo pētījumu un prakses atskaites saturu un kvalitāti, kā arī studējošo prezentācijas prasmi vērtē ar RISEBA rīkojumu nozīmēta komisija 10 baļļu sistēmā. Praksi vada un koordinē prakses vadītājs. Prakse jāaizstāv termiņā, saskaņā ar studiju grafiku. Katrs pasniedzējs savā studiju kursā regulāri pārbauda studentu zināšanas, izmantojot kursa programmās un aprakstā norādītos pārbaudes veidus. Prasības ir atkarīgas no studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas tajā. Regulārs darbs semestrī ietekmē studiju kursa galīgo vērtējumu. Kursu vērtēšana balstās uz daļu vai visu no sekojošiem pārbaudīšanas veidiem: rakstisks eksāmens; praktisks vai teorētisks referāts problēmu risināšanas uzdevums; prakses atskaite – ziņojums; mutiska prezentācija; kontroldarbs; mājas darbs.

Zināšanu apguve studiju programmā ietver struktūras, instrumentus, praktiskus piemērus, lekcijas, grupu uzdevumus, interaktīvās diskusijas un biznesa sabiedrību vieslektoru lekcijas. Mācīšanās programmas ietvaros, galvenokārt, notiek darba grupās un pašmācības ceļā, kas ir visu programmas kursu būtiska mācīšanās daļa. No studentiem tas prasa iknedēļas intensīvu lasīšanu, lai sagatavotos katrai lekcijai. Programma apvieno teorētisko materiālu ar situāciju analīzēm un simulācijām, lai sniegtu studentiem praktisku, ar biznesa saistītu, pieredzi. Tādēļ mācīšanās stils ir līdzdalība, un studentu grupa līdzinās sabiedrībai, kurā studenti meklē

iespējas savām idejām, apspriež un dalās tajās. Sesijās un starp sesijām studentu komanda piedalās aktīvās mācīšanās projektos, kuri veidoti, lai izmantotu koncepcijas un struktūras, risinot specifiskus uzņēmuma jautājumus. Datoru un citas simulācijas, kā arī lomu spēles un video mācīšanās ir mācību procesa neatņemama daļa. Liela uzmanība tiek veltīta komandu darbam – studenti strādā nelielas grupās, lai veiksmīgāk apgūtu un pielietotu iegūtas zināšanas.

Studentiem tiek piedāvāts arī papildus akadēmiskais atbalsts individuālu konsultāciju formā. Studiju programma ietver specializētas individuāli izvēlētas zinātnes jomas: līdzdalību metodoloģiskos un profesionālos semināros, kā arī zinātniskajās konferencēs.

Mācīšanās un mācīšana ir virzīta uz praktiskām studijām. Teorijas un modeļi tiek apgūti un mācīti, tos praktiski izmantojot starptautiskā biznesa jautājumos - praktiskos projektos un piemēros un tirgus analizē. Uzņēmuma apmeklējumi un uzņēmumu pārstāvju piedalīšanās grupu diskusijās palīdz akadēmiskajās studijās integrēt uzņēmuma praktiskos viedokļus. Arī maģistra darbs ir saistīts ar reālās dzīves biznesa jautājumiem starptautiskā vidē. Studenti raksta darbu sadarbībā ar uzņēmumu, apvienojot akadēmisko un praktisko pētījumu.

Angļu valoda kā studiju un novērtējuma valoda, vieslektoru integrācija studiju procesā, studentu apmaiņa mācību grupās un dažādu pasaules autoru publicēto mācību grāmatu un rakstu krājumu izmantošana nodrošina, ka studenti mācās šajā programmā starptautiskā vidē un ir atbilstoši sagatavoti karjeras iespējām starptautiskos uzņēmumos un iestādēs.

Programmā izmantotā vērtēšanas sistēma balstās uz sekojošiem principiem:

- vērtējuma obligātums - nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par katru studiju kursu;
- akumulēšana – studējošā iegūtās zināšanas tiek vērtētas, summējot visus studiju laikā iegūtos pozitīvos vērtējumus;
- prasību atklātība un skaidrība – uzsākot studijas, studējošais tiek informēts par studiju kursa saturu, prasībām un vērtējumu.

Studiju un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas, un tiek konsekventi ievērotas. Ikvienas pārbaudes apjoms atbilst attiecīgā studiju kursa programmas saturam un Profesiju standartā noteiktām prasmju un zināšanu prasībām.

Studiju rezultātus vērtē pēc diviem rādītājiem:

- kvalitatīvais vērtējums - atzīme 10 baļļu sistēmā vai ieskaite (ieskaitīts, neieskaitīts);

- kvantitatīvais vērtējums – kredītpunktu skaits atbilstoši studiju kursa apjomam un nozīmīgumam.

Studējošo zināšanu kvalitāti vērtē, pamatojoties uz Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojumu un atbilstoši augstskolā esošiem vērtēšanas kritērijiem. Eksāmenu, kontroldarbu, kursa darbu, prakšu un ieskaišu rezultātus vērtē ar atzīmi 10 baļļu sistēmā.

Iegūstamo kredītpunktu summa ir norādīta studiju plānā. Lai novērtētu studējošo izpildītā darba apjoma atbilstību plānam, katru semestri un studiju gadu tiek veikts tā kvantitatīvais vērtējums kredītpunktos - 1 kredītpunkts atbilst 40 stundām.

Studiju kursa laikā notiek regulāra studentu darba vērtēšana lekcijās un patstāvīgajās studijās. Katrs pasniedzējs savā studiju kursā regulāri pārbauda studentu zināšanas, izmantojot kursa programmās un aprakstā norādītos pārbaudes veidus (kontroldarbi, mājasdarbi, referāti, prezentācijas, patstāvīgie darbi utt.).

Kursa apguve ir sekmīga, ja programmā noteiktās prasības ir izpildītas līdz pārbaudījuma perioda beigām, izņemot gadījumus, kad saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums.

Praksi vada un koordinē prakses vadītājs. Prakse jāaizstāv termiņā, saskaņā ar studiju grafiku. Novērtēšanas prasības ir atkarīgas no studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas tajā. Regulārs darbs lekcijās ietekmē studiju kursa galīgo vērtējumu.

Pamatojoties uz nolikumu „Prasības RISEBA pasniedzējiem”, pārbaudes veidu nosaka pasniedzējs, ņemot vērā prasības kursa apguvei un katra vērtējuma īpatsvaru. Gala vērtējums pēc studiju kursa apguves ietver bakalaura darba novērtējumu visa studiju kursa apguves laikā, tajā skaitā, līdzdalību un darba kvalitāti nodarbībās, kontroldarbu un patstāvīgo darbu rezultātus, kā arī eksāmena vērtējumu.

Lai apgūtu programmu, katram studentam jāizpilda visas programmas prasības un jānokārto Valsts pārbaudījums – jāizstrādā, jāuzraksta un jāaizstāv bakalaura darbs. Studējošie Valsts pārbaudījumu drīkst kārtot, ja:

- pozitīvi ir novērtēta programmā paredzētā studiju kursa apguve;
- pozitīvi novērtēta prakses atskaite;
- izpildītas visas studiju līgumā noteiktās finansiālās saistības.

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un Valsts pārbaudījumā saņemts pozitīvs vērtējums, bakalauriem tiek piešķirts profesionālais grāds – bakalaurs Eiropas biznesā.

6. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas

Programmas absolventi ir pieprasīti darba tirgū par ko liecina 2016./2017. gada veikta aptauja:

6.1. tabula

Profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas „Eiropas biznesa studijas” nodarbinātības dati

Gads	Absolventu skaits
2016-2017	26

Augstskolas absolventiem jau studiju gados tika piedāvāts darbs Latvijas vadošajās bankās un citos uzņēmumos. Šobrīd neviens absolvents nav vērsies augstskolā ar mērķi lūgt palīdzību darba meklēšanā, kas nozīmē, ka šī problēma nav aktuāla. Visiem studējošiem studiju laikā tiek nodrošināta prakse un daudzi no viņiem turpina strādāt uzņēmumos, kuros ir bijuši praksē. Detalizēta informācija pieejama pielikumā.

Tika dibināta biedrība „RISEBA absolventu asociācija” un augstskolā tika izstrādāta absolventu datu bāze, kas ļauj sekot līdzi absolventu gaitām, kā arī iesaistīt absolventus augstskolas dzīvē. Tagad pieejamie dati par studiju programmas absolventiem liecina par to, ka 9% no absolventiem strādā augstākā līmeņa vadītāju amatos, aptuveni 51% strādā vidēja līmeņa vadītāja amatos un 35 % strādā kā administratīvie darbinieki. 5% absolventu ir dibinājuši un attīstījuši savu biznesu.

Saskaņā ar Ekonomikas ministrijas datiem, nākotnē „...tiks meklēti komercdarbības un pārvaldes speciālisti, kā arī juridisko un sociālo zinātņu speciālisti..” (<http://www.lvportals.lv/print.php?id=263705>).

7. Studiju programmas atbilstība normatīviem aktiem augstākajā izglītībā

RISEBA profesionālā augstākās izglītības bakalaura studiju programma “Eiropas biznesa studijas” veidota, balstoties uz 2014.gada 26.augustā LR Ministru Kabineta Noteikumiem Nr. 512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” un atbilst to saturam un apjomam. 7.1. tabulā norādītas Valsts standartā izvirzītās prasības profesionālajai augstākajai izglītībai un RISEBA studiju programmas atbilstība šīm prasībām.

Profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas „Eiropas biznesa studijas” satura salīdzinājums ar otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības Valsts standartu

Programmas obligātā satura daļa	Noteikumi par 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu	RISEBA studiju programma
Vispārīzglītojošie studiju kursi	vismaz 20 KP	20 KP
Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi	vismaz 36 KP	36 KP
Nozares profesionālās specializācijas kursi un kursa darbi	vismaz 60 KP	60 KP
Brīvas izvēles kursi	vismaz 6 KP	6 KP
Prakse	vismaz 20 KP	20 KP
Valsts pārbaudījums	vismaz 12 KP	12 KP
Studiju programmas apjoms	vismaz 160 KP	160 KP

Analizējot studiju programmas „Eiropas biznesa studijas” satura atbilstību Valsts standarta prasībām, var secināt, ka RISEBA studiju programma pilnībā atbilst Valsts standarta prasībām. Papildus tam RISEBA īstenotajā studiju programmā „Eiropas biznesa studijas” uzsvars tiek likts uz jaunākajiem sasniegumiem nozares teorijā un praksē, kā arī uz radošumu un inovācijām.

Lai nodrošināt iespēju paplašināt specifiskās zināšanas tiek piedāvāti brīvās izvēles studiju kursi un vieslektoru piedāvātie semināri un lekcijas.

Kvalifikāciju iegūst, ja sekmīgi nokārtoti visi studiju kursi un tajos savākti 160 kredītpunkti (KP), tajā skaitā izstrādāti kursa darbi, prakse – 20 KP, izstrādāts un aizstāvēts bakalaura darbs - 12 KP. Studiju programmas struktūra ir sekojoša:

obligātā A daļa – 41.9 % ; ierobežotas izvēles B daļa – 30.4 % ; C daļa – 3.9 % ; prakse – 16.3 % ; bakalaura darbs – 7.5 % .

Lai noteiktu RISEBA profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas „Eiropas biznesa studijas” atbilstību 5. kvalifikācijas līmeņa Uzņēmējdarbības vadītājs profesijas standartam, tika izvērtēts studiju programmā piedāvāto studiju kursu salīdzinājums ar profesijas standartā PS 0070 noteikto nepieciešamo zināšanu un prasmju apguves apjomu, ko LR IZM apstiprinājusi 2002. gada 16. maijā ar rīkojumu Nr. 283.

Profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas „Eiropas biznesa studijas” salīdzinājums ar profesiju standartu PS 0070

Zināšanas	Zināšanu līmenis			Studiju programmas kursi
	priekšstats	izpratne	pielietošana	
Komercedarbības būtiskās funkcionālās sfēras				
Mārketinga vadīšana				Marketinga pētījumi; Marketinga pamati
Finanšu vadīšana, finanšu un vadības grāmatvedība				Finanšu grāmatvedība; Vadības grāmatvedība; Uzņēmuma finanses ; Finanšu vadība un riski
Personāla vadīšana un vadības psiholoģija, darba tiesiskās attiecības; Ražošanas/pakalpojumu organizēšana				Līderība un organizācijas uzvedība; Sociālā un biznesa psiholoģija ; Personības izaugsme ; Ētika un Sociālā atbildība
Ražošanas/pakalpojumu organizēšana, loģistika, vadības informācijas sistēmas, kvalitātes sistēmu vadība, darba aizsardzība				Informāciju tehnoloģijas; Biznesa administrācija; Projektu vadība; Loģistika; Inovācijas un radošums
Komercedarbības likumdošana				Ievads tiesībās; Starptautiskās komerciesības; Eiropas ekonomiskā un politiskā attīstība; Eiropas Savienība
Teorētiskās ekonomikas un vadības zinību izpratni un apguvi nodrošinošās zināšanas				
Ekonomikas teorija				Mikroekonomika; Makroekonomika; Vadīšanas ekonomika
Ekonomiski matemātiskās metodes				Kvantitatīvās metodes: Augstākā matemātika; Statistika; Skaitliskās metodes, izmantojot SPSS; Situācijas analīze pētījumos
Integrējošās zināšanas un prasmes				
Stratēģiskā vadīšana				Vadībzinību teorijas pamati; Stratēģiskā vadīšana
Starptautiskā komercedarbības vide				Uzņēmējdarbība; Eiropas ekonomiskā un politiskā attīstība; Eiropas Savienība
Svešvaloda				Franču un spāņu valoda; Biznesa komunikācija angļu valodā (rakstiski un mutiski)

Studiju programmas ietvaros ir iekļauti arī kursa darbi ekonomikā un tirgzinībās, lingvistiskā prakse Francijā, profesionālās prakses Latvijā un Francijā, studijas Eiropā, pirmsdiplomdarba prakse un lietišķā spēle INTOPIJA™. Studiju programmas saturā iekļauti studiju kursi, kas ļauj sagatavot augstākās kvalifikācijas speciālistus vadībzinātnes nozarē, kuriem ir nepieciešamās zināšanas un prasmes, lai izpildītu Profesijas standartā atzīmētos uzņēmumu un iestāžu vadītāja pienākumus un uzdevumus. Šāda speciālista augstākā kvalifikācija dod iespēju plānot un veikt arī zinātniskās pētniecības darbu noteiktajā nozarē. Ņemot vērā tabulā atspoguļoto studiju kursu saturu, var secināt, ka studiju programma „Eiropas biznesa studijas” nodrošina profesijas standartā noteikto uzņēmumu un iestāžu vadītāja zināšanu un prasmju apguvi.

Programma atbilst Profesiju standarta 5.līmeņa kvalifikācijai Nr. PS 0070, kura pieņemta ar Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas direktīvu Nr. 283 2002.gada 16.maijā. Studiju programma pilnā mērā atbilst Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem, kas reglamentē profesionālās maģistra programmas obligāto saturu. Papildus pastāv izvēles kursi.

Profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma „Eiropas biznesa studijas” ietver sekojošus studiju kursus:

- Vispārizglītojošos studiju kursus;
- Teorētisko pamatu studiju kursus;
- Profesionālās specializācijas studiju kursus;
- Brīvās izvēles studiju kursus.

Profesijas standartā Nr. PS 0070 paredzētās prasmes tiek apgūtas:

- atbilstošo programmā iekļauto studiju kursu apguves laikā;
- izstrādājot patstāvīgos studiju darbus un kontroldarbus;
- profesionālās prakses laikā.

8. Studiju programmas izmaksas

Studiju programmas „Eiropas biznesa studijas” studiju procesa nodrošināšanai galvenais finansējuma avots ir studiju maksa. Studiju maksas apmēru un samaksas kārtību

katram studiju gadam nosaka un apstiprina RISEBA Senāts (skat. studiju maksas apmēru 8.1.tabulā).

8.1.tabula

Profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas „Eiropas biznesa studijas” studiju maksas apmērs pēc studiju formām (eiro gadā)

Studiju forma	Studiju maksas apmērs gadā
Pilna laika	3500

RISEBA noteiktas sekojošas studiju maksas apmaksas iespējas studējošiem:

- par visu programmu kopumā;
- par visu studiju gadu;
- par vienu semestri;
- par mēnesi, saskaņā ar līgumā paredzēto maksājumu grafiku, precīzi ievērojot maksāšanas termiņus un maksājamās summas.

Studiju maksa var tikt segta no sekojoša finansējuma:

- studējošā personīgie līdzekļi;
- studējošā vecāku un citu radnieku personīgie līdzekļi;
- studējošā darba devēja finansējums;
- studiju kredīts ar valsts vārdā sniegtu galvojumu;
- komerckredīts;
- sponsoru finansējums.

9. Studiju programmas salīdzinājums ar līdzīgām studiju programmām Latvijā un Eiropas Savienībā

RTU Rīgas Biznesa skola, Latvija

Bakalaura programma „Vadīšana starptautiskos uzņēmumos”.

RBS programma ir 3 gadu bakalaura programma, kurā, atšķirībā no RISEBA EBS, neparedz profesionālo praksi, kas nodrošina profesionālas pieredzes un kvalifikācijas “Uzņēmumu un iestāžu vadītājs” iegūšanu. RISEBA EBS programma, papildus studijām angļu valodā un piedāvātajiem Londonas un Parīzes Tirdzniecības un Rūpniecības Kameras sertifikātiem un diplomiem, piedāvā studentiem bezmaksas iegūt dubultgrādu kādā no 5 partneraugstskolām

ar ko RISEBA ir parakstījusi dubultgrāda iegūšanas sadarbības līgumus (RBS piedāvā tikai divu augstskolu dubultgrādus un studentiem papildus ir jāmaksā partneraugstskolas studiju maksa). RISEBA EBS studentiem ir daudz plašāka izvēle arī starptautiskai mobilitātei ERASMUS sadarbības projekta ietvaros. RISEBA EBS programma piedāvā studentiem apgūt biznesa angļu, franču un spāņu valodu, kā arī plašu prakšu izvēli ārzemēs. RBS programma šādas papildus iespējas neparedz.

Gada studiju maksa abām programmām ir līdzīga: RISEBA EBS maksā 3500,- EUR un RBS aptuveni 3796,- EUR gadā. Ārzemju studentiem RBS studiju maksa ir daudz augstākā – 6246,-EUR gadā (RISEBA -3900,- EUR), turklāt RISEBA studentiem studiju maksā ir ietvertas arī izmaksas par praksi Francijā, kā arī nav nepieciešams iegādāties mācību materiālus.

EBS programmai ir prestiža starptautiska EPAS akreditācija no EFMD (European Foundation of Management Development).

Rīgas Juridiskā augstskola

Tiesības un biznes

Rīgas Juridiskās augstskolas programma ir 3 gadu bakalaura programma, kurā akcenti likti uz studiju kursu apgūšanu tādās jomās, kā Tiesības, Bizness, Ekonomika, Pētniecība un Politika. Programma tiek īstenota angļu valodā. Izvēles priekšmetu klāstā ir angļu, franču un vācu valodas kursi. Studiju maksa ir EUR 3500 gadā.

Banku Augstskola

Starptautiskās finanses

4 gadu programma, kuru absolvējot tiek iegūts profesionālais bakalaura grāds finansēs, kā arī Šveices Biznesa skolas grāds uzņēmējdarbības vadīšanā ar specializāciju starptautiskajā vadībā (BBA International Management). Programmas būtiskākā priekšrocība ir tā, ka Šveices biznesa skolas grādu iegūst sekmīgi studenti un studiju laikā nav nepieciešams studēt ārzemēs. Studiju laikā studentiem ir iespēja papildu finansista kvalifikācijai iegūt Skotijas kvalifikācijas aģentūras SQA finanšu vadītāja profesionālo sertifikātu Studiju maksa ir EUR 3600 gadā.

KEDGE Business School (KEDGE BS), Francija

EBP International

EBP International ir jauna KEDGE BS bakalaura programma angļu valodā. KEDGE BS ir viena no labākajām augstskolām Francijā un RISEBA EBS programmas studentiem ir iespēja saņemt šīs augstskolas bakalaura grādu, studējot Francijā vienu gadu. KEDGE EBP tiek īstenota Francijas pilsētā Bordo un paredz ka studenti četrus studiju gadu laikā trīs semestrus pavada, izejot profesionālo praksi un divus vai trīs semestrus studējot kādā no partneraugstskolām. Atšķirībā no EBP, EBS programma paredz profesionālo praksi ko studenti iziet: 6 nedēļas pēc 2.kursa (prakse Francija), 7 nedēļas pēc 3.kursa un 8 nedēļas 4.kursa laikā pētot izvēlēto uzņēmumu. Pārņemot KEDGE BS pozitīvo pieredzi, tika pieņemts lēmums pagarināt profesionālo praksi EBS programmā (līdz 15 KP pēc 3.studiju gada) un ievest studentu obligāto starptautiskas pieredzes iegūšanu (prakse, studijas, dalība starptautiskajos projektos un tml.). Apgūstāmo priekšmetu ziņā, EBP programma ir līdzīga EBS programmai, kaut RISEBA studentiem ir unikāla iespēja saņemt starptautiski atzītus Londonas Tirdzniecības un Rūpniecības Kameras angļu valodas sertifikātus un diplomus, kā arī Parīzes Tirdzniecības un Rūpniecības Kameras lietišķās franču valodas zināšanu apliecinājumus diplomus.

Studiju maksa EBP programma ir 8300,- EUR gadā, kas ir 2,5 reizes augstāka par RISEBA EBS programmas maksu.

Normandy Business School (NSB), Francija

Bakalaura programma Starptautiskajā biznesā

NBS ir starptautiski akreditēta augstskola, kura atrodas reitingu topus Francijā un Eiropā. NBS piedāvāta bakalaura programma, tāpat kā RISEBA EBS ir EPAS akreditēta.

Līdzīgi citām Francijas augstskolām, NBS programma paredz trīs semestru profesionālo praksi un viena studiju gada studijas kādā no partneraugstskolām ārzemēs. RISEBA EBS paredz studentu brīvo izvēli attiecībā uz studējam ārzemēs.

NSB programma piedāvā studentiem 3 specializācijas: Starptautiskajā biznesā, Loģistikā un Tūrismā. Studijas specializācijas izvēlēta virzienā notiek augstskolas 3 filiālēs: Kaenā,

Deauvillā un Havrē. RISEBA studenti dubultgrada ietvaros arī var izvēlēties vienu no piedāvātajam specializācijām un saņemt attiecīgo diplomu.

Studiju maksa NBS programma ir 6190,- EUR gadā un programma ir 3 gadīga. NBS programma neparedz bakalaura darba izstrādi – studiju beigās studenti izstrādā prakses atskaiti un to aizstāv. Toties RISEBA studenti izstrādā Bakalaura darbu kas paredz 60-70 lpp. empīrisko pētījumu ar teorētisku pamatojumu, secinājumiem un rekomendācijām.

10. Informācija par studējošajiem

Imatrikulēto studentu skaits 2016.-2017. akadēmiskajā gadā salīdzinoši ar iepriekšējiem diviem gadiem attēlots 10.1.tabulā. Uzņemtajiem studentiem ar retiem izņēmumiem nav iepriekšējā darba pieredzes un kvalifikācijas.

10.1.tabula

Profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas „Eiropas biznesa studijas” uzņemto studentu statistika

Akadēmiskais gads:	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Programmā imatrikulēto studentu skaits	47	42	51	37	31
Programmā studējošo skaits	159	171	149	122	120

Kā redzamas no tabulas uzņemto studentu skaits ir samazinājies, kas ir saistīts ar demogrāfisku situāciju Latvijā un paaugstināto konkurenci izglītības jomā.

Ņemot minēto vērā, kopējais vietējo studentu skaits Latvijā turpinās mazināties, tāpēc nepieciešams meklēt iespējas piesaistīt programmai vairāk ārvalstu studentus.

RISEBA ir uzsākusi aktīvu darbību vairākās NVS valstīs, piem. Kazahstāna, Uzbekistāna, Armēnija, Indija un Ķīna, utt., dibinot sadarbību ar vietējiem aģentiem. Šobrīd programmā studē 24 ārvalstu studenti no Uzbekistānas, Indijas, Bangladešas, Pakistānas, Krievijas un citām valstīm, neskaitot dubultgrāda studentus no Francijas.

RISEBA ir uzsākusi aktīvu sadarbību ar *Kedge Business School Francijā* – 2016./2017.studiju gadā programmu absolvēja pirmie 10 studenti no Kedge Business School,

iegūstot abu augstskolu diplomus, kā arī jau otro gadu pēc kārtas pieci RISEBA programmas Eiropas biznesa studijas ieguva gan RISEBA, gan *Kedge Business School* diplomus.

11. Studējošo aptaujas un to analīze

Tradicionālā studiju procesa izvērtēšana un aptauja tiek veikta gan par studiju saturu, gan mācībspēkiem. Anketēšana tiek veikta katra studiju kursa noslēgumā. Respondenti ir visi programmā studējošie studenti.

2016./2017.studiju gadā tika novērtēti visu 4 studiju gadu studiju kursi pēc 11 kritērijiem 5 baļļu skalā, kur 1 ir pilnīgi nepiekritu, 5 pilnīgi piekritu. Kopumā vērtējumu var atzīt par pozitīvu gan studiju satura, gan īpaši mācībspēka vērtējuma ziņā.

11.1.tabula

Profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas „Eiropas biznesa studijas” studiju kursu novērtējums (vidējais rezultāts).

	Studiju kursa ietvaros:	Novērtējums
1	daudz jauna uzzinājis/iemācījies	4,4
2	studenti informēti par saturu, prasībām, kritērijiem	4,6
3	kurss nodrošināts ar nepieciešamo literatūru un materiāliem	4,6
4	viela izklāstīta viegli un saprotami, uzsverot galveno	4,6
5	studentiem iespējams uzdot jautājumus un piedalīties diskusijā	4,6
6	nodarbību sākums un beigas tiek precīzi ievērotas	4,7
7	efektīvi izmantoja audiovizuālās uzskates līdzekļus	4,6
8	rosināja domāt analītiski	4,4
9	skaidrojums par darbiem un novērtējumu	4,2
10	konsultācijas ārpus nodarbībām	4,2
11	ieteiktu draugam	4,4

Kopumā studenti ir apmierināti ar programmas kvalitāti un pasniedzēju sastāvu tajā. Īpaši studenti ir novērtējuši lekciju ‘interaktivitāti’ un to, ka nodarbību laikā viņi var brīvi uzdot jautājumus un piedalīties diskusijās.

12. Absolventu aptaujas un to analīze

2016./2017.studiju gada 2.semestrī tika veikta RISEBA programmas „Eiropas biznesa studijas” studentu aptauja, kur iespēja izteikt savu viedokli par augstskolu, studiju programmu, tās

organizāciju, pasniedzējiem un iegūto zināšanu ietekmi uz karjeru tika dota šīs programmas absolventiem.

Vērtējot studiju kvalitāti programmas ietvaros, 90% aptaujāto ir apmierināti ar RISEBA iegūto izglītību. 85 % aptaujāto „Eiropas biznesa studijas” programmu vērtē ļoti pozitīvi vai pozitīvi.

Absolventu skatījumā galvenās priekšrocības ir apmācība angļu valodā, Lielbritānijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LCCI eksāmeni), padziļināta apmācība franču valodā un prakse Francijā, kā arī ārvalstu mācībspēki.

Kā galvenos trūkumus absolventi norādījuši nepieciešamību uzlabot komunikāciju starp studentiem un administrāciju, kā arī izmaiņas lekciju grafikos. Lai uzlabotu situāciju šajā jomā, RISEBA katrai grupai ir nozīmēts kurators, kurš nodrošina sadarbību ar studentiem, kā arī īpašs atbalsts tiek sniegts, integrējot studiju vidē ārvalstniekus.

Kopumā, absolventi atzīmēja ka rekomendētu programmu saviem draugiem, kolēģiem un citiem ieinteresētiem. Programmas absolventi tiek aicināti piedalīties prezentācijās, daži no absolventiem piedalās lekcijās kā vieslektori, kā arī sniedz savu ieguldījumu programmas padomē, kas savukārt ļoti svarīgs programmas attīstībai un ļauj pilnveidot studiju procesu un uzlabot studiju kvalitāti.

Studējošos bieži uzrunā darba devēji, kuri ir programmas absolventi, lai iegūtu sev labākos darbiniekus. Tāpat tiek organizētas īpašas vieslekcijas uzņēmumos, lai iepazīstinātu studējošos ar potenciālajiem darba devējiem.

13. Studentu līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

RISEBA studējošiem tiek dota un vienmēr tiek atbalstīta iespēja piedalīties studiju procesa vērtēšanā un pilnveidošanā.

RISEBA darbojas studējošo pašpārvalde. Viens no pašpārvaldes dibināšanas pamatmērķiem ir studentu saskarsmes veidošana un aktivitātes veicināšana. Studentu pašpārvalde - tā ir kopiena, kurā veidojas studentu dzīve, rodas studentu idejas, notiek aktīva kopdarbība jebkurā projektā, tiek dota iespēja katram studentam personīgi attīstīties, komunicēt ar citu augstskolu Studējošo pašpārvalžu pārstāvjiem un patstāvīgi sadarboties ar Latvijas uzņēmumiem. RISEBA Studējošo pašpārvalde ir Latvijas Studentu Apvienības locekle, kas dod vislielākās iespējas dalīties pieredzē un apspriest gan ar studijām, studentu dzīvi un sabiedriskām aktivitātēm saistītās problēmas, gan arī ar visu izglītības sistēmu kopumā.

Studējošo pašpārvalde - iespēja izteikt un aizstāvēt studentu viedokli gan Satversmes sapulcē, Senātā, Metodiskajā padomē, gan tieši rektoram vai prorektoram studiju darbā. RISEBA studentu pašpārvalde pārstāv studentu intereses visās augstskolas un valsts institūcijās, un arī ārzemēs. Kopš 2017.gada studējošo pašpārvaldē ir aktīvi iesaistīti arī ārvalstu studenti.

Studenti aktīvi piedalās augstskolas un studējošo pašpārvaldes rīkotajās aptaujās. RISEBA regulāri, katru studiju gadu, visos studijuursos tiek veiktas studējošo aptaujas par studiju programmu īstenošanas gaitu, mācībspēku darba kvalitāti, kas ļauj izsekot studiju programmas novērtējumam no studentu viedokļa, kā arī studiju darba organizācijas kvalitātei. Studējošiem tiek arī piedāvāta iespēja tikties ar augstskolas vadību, administrāciju un katedru vadītājiem. Ikdienas jautājumus ar administrāciju risina studiju programmas administratori, grupu vecākie, kuratori un studējošo pašpārvalde. Informāciju par studējošo aktivitātēm saņem Informācijas centra atbildīgais metodiķis vai studiju programmas administratore, vai arī rektora un prorektora palīdzes.

Arī Programmu Padomē ir ievēlēti studējošo pārstāvji. Padomes sanāksmēs tiek uzklausīts studentu viedoklis. Studentu pārstāvji piedalās arī Programmu Padomes lēmumu pieņemšanā attiecībā pret izmaiņām studiju programmā.

RISEBA atbalsta studējošo iniciatīvu un spēju organizēt dažādus pasākumus. Par tradīciju ir kļuvušas pirmā kursa iesvētības un RISEBA dzimšanas dienu balles oktobra sākumā, kā arī augstskolas Ziemassvētku/ Jaungada balles. RISEBA studenti palīdz organizēt Pirmkursnieku un Jaungada balles, aktīvi līdzdarbojas augstskolas prezentēšanā izstādēs "Skola", kas notiek Ķīpsalas izstāžu centrā.

Pēc studējošo ierosinājuma, lai veiktu diskusijas ar studējošiem un akadēmisko personālu par Latvijai aktuāliem jautājumiem tautsaimniecībā, globalizācijas procesu kontekstā, augstskolā tiek aicināti gan politiķi, uzņēmēji, banku, auditorfirmu un uzņēmumu vadītāji un vadošie speciālisti.

Tāpat arī studējošiem tiek organizētas vizītes uz uzņēmumiem. 2016./2017. studiju gadā programmas „Eiropas biznesa studijas” studenti bija vizītē uz LR Ārlietu ministriju, Madara Cosmetics, Accenture u.c.

Studējošie savu līdzdalību šajā procesā var nodrošināt, izsakot savas vēlmes tiešajam studiju kursa pasniedzējam, katedru vadītājiem, kā arī ar RISEBA Studējošo pašpārvaldes palīdzību, kuras pārstāvji piedalās RISEBA Senāta sēdēs.

Daži iesaistās augstskolas Informācijas centra darbā, piedalās zinātniskajās konferencēs un semināros, piedalās augstskolas Atvērto durvju dienās, ir organizatori dažādiem studentu pasākumiem, kā arī dažādu forumu dalībnieki.

Tā kā programmas „Eiropas biznesa studijas” studējošie strādā dažādos uzņēmumos un atšķirīgos amatos, viņi, piedaloties semināros, diskusijās, prezentācijās, pilnveido arī grupas biedru zināšanas un profesionālās spējas.

Studējošie tiek iesaistīti RISEBA zinātniskajos pētījumos. Studenti tiek mudināti piedalīties zinātniskajās konferencēs, lai dalītos savos pētījumu rezultātos.

Studējošo atsauksmes tiek iegūtas arī studējošo un akadēmiskā personāla sanāsmēs, kuras notiek divreiz gadā un uz kurām divi studentu pārstāvji no katras grupas tiek ielūgti tikties ar programmas direktoriem. Sanāsmju mērķis ir nodrošināt studentiem iespēju oficiāli izteikt savu viedokli par dažādām programmas tēmām.

RISEBA uzskata, ka ir svarīgi iegūt studējošo atsauksmes par mācību pieredzes kvalitāti. Studējošo viedokļi ir iegūti dažādos veidos, piemēram, izmantojot gan neformālo saskarsmi ar docētājiem, gan formālu kursu novērtējumu (anketēšanu). Pamatojoties uz anketēšanas un studentu grupu sanāsmju materiāliem, tiek veiktas operatīvas korekcijas gan studiju saturā, gan pasniegšanas formā.